

الدُّرُ السَّنِيَّةُ فِي الْمَوَاعِظِ الْعَدَدِيَّةِ

ميرزا حسن بن محمد حسيني يزدي حائري
(اشرف الواعظين)

مصحح
بهاره السادات حسيني

برنامہ او کہ ہرچہ واریم از اوست

الدُّرُ السَّنِيَّةُ فِي الْمَوْاعِظِ الْعَدَدِيَّةِ

میرزا حسن بن محمد حسینی یزدی حائری

مصحح: بہارہ السادات حسینی

انتشارات ہفت اختر اندیشہ

۳۶۴ صفحہ وزیری

جواب اول: ۱۳۹۳

تیراز: ۵۰۰ عدد

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۷-۱۹-۸

سرشناسہ	: آل عامہ، حسن، ۱۲۷۸-۱۲۴۰
عنوان و نام پندآور	: الدُّرُ السَّنِيَّةُ فِي الْمَوْاعِظِ الْعَدَدِيَّةِ / میرزا حسن بن محمد حسینی یزدی حائری / اشرف المصنفین
مصحح بہارہ السادات حسینی	
مشخصات نشر	: تہران: ہفت اختر اندیشہ، ۱۳۹۳
مشخصات ظاہری	: ۳۶۴ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۵۷-۱۹-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عربی
موضوع	: احادیث شیعہ -- قرن ۱۴
موضوع	: اخلاق اسلامی
موضوع	: اربعینات -- قرن ۱۴
شناسہ افزودہ	: حسینی، بہارہ، ۱۳۶۷-، مصحح
ردہ بندی کنگرہ	: BP۱۳۶/۹/۷۲۵۴۱۳۹۳
ردہ بندی دیوبی	: ۲۹۷/۲۱۲
شمارہ کتابشناسی ملی	: ۳۵۸۷۴۳۶

تہران - حکیمہ - تہران پارس - بلوار بہار - خیابان سازمان آب - خیابان رضوان - بلوک ۳ - واحد ۲۰

۰۹۳۷۵۷۵۱۸۱۹-۷۷۰۰۶۶۵۰

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۹	آغاز کتاب
۱۰	مقدمه‌ای در ذکر احادیث نبویه
۱۰	حدیث اول
۲۳	باب اول
۳۲	باب دوم
۶۳	باب سیم
۹۰	باب چهارم
۱۲۱	باب پنجم
۱۵۷	باب ششم
۱۹۲	باب هفتم
۲۴۲	باب هشتم
۲۸۵	باب نهم
۲۸۹	باب دهم

مقدمه

کتاب پیش رو چنانچه در خود کتاب بارها تصریح شده است اثر میرزا حسن بن محمد حسنی یزدی حائری مشهور به «شرف الواعظین» است که در کنار روضه مقدس رضوی در روز دوم از ماه صفر سال ۱۳۴۷ هجری قمری به رشته تحریر درآمده و پس از دو سال به همت میرزا حسن نجف‌آبادی در سال ۱۳۴۹ق به صورت سنگی چاپ و نشر شده است.

از مؤلف آگاهی چندانی در دست نداریم جز آنکه بنابر آنچه در خاتمه همین کتاب گفته است در ربیع‌الثانی متولد شده، یزدی‌الاصل است اما در شهر حائر (موضعی در کربلا در کنار نهر حسینی) به دنیا آمده. وی در شهر نائین سکونت داشته است. به تصریح خود مؤلف او از ساداتی است که نسبشان به حضرت ابوالفضل العباس (ع) می‌رسد. درباره وفات وی اطلاعاتی در دست نیست جز اینکه مسلماً وفات وی پس از ۱۳۶۲ق اتفاق افتاده است؛ زیرا زمان تألیف بدائنه اللغة وی در همین سال مذکور است.

درباره تحصیلات مؤلف اطلاعاتی در دست نیست جز آنکه مدتی در نجف اشرف به تحصیل علوم دینی مشغول بوده و از اجازه‌نامه‌هایی که برای نقل حدیث در آغاز کتاب (چاپ سنگی درر السیئه) آورده است چنین برمی‌آید که وی محدثی بنام بوده است. نیز مطابق کتاب‌هایی که در این اثر نام می‌برد و درباره محتوای آنان می‌گوید چنین درمی‌یابیم که وی واعظی عالم و فاضل بوده است. میرزا حسن یزدی حائری چنانچه خود در اثناء کلامش در اثر حاضر می‌گوید، دو کتاب دیگر نیز تألیف کرده است:

۱. کفایة المحدثین: در دو جلد و در ذکر خلقت پیامبران و از جمله چگونگی

آفرینش آدم (ع) و عیسی (ع) که هر دو خلقتشان بدون حضور پدر بوده است.

۲. منہی المرام فی الفروق الکلام: که به گفته مؤلف در آن به طور مستوفایی در

تفاوت اسراف و تبذیر داد سخن داده است.

۳. بدائع اللغة: در فهرس التراث^۱ این کتاب به میرزا حسن الیزدی الحائری نسبت

داده شده که در سال ۱۳۶۲ ق به صورت سنگی چاپ شده است.

کتاب حاضر همان گونه که در مقدمه مؤلف نیز آمده است کتابی است در حدیث

که دارای چندین اجازه نامه نقل حدیث نیز هست. کتاب در ده باب و یک مقدمه

نوشته شده است و در هر باب چهل حدیث ذکر شده است. وی برای نقل احادیث

شیوه‌ای را به کار می‌برد که مطابق آن احادیثی چهل گانه را بر اساس اعداد و تعداد

توصیه‌های ذکر شده در هریک از آنان را در یک باب قرار می‌دهد. مثلاً حدیث

«فرمود رسول خدا (ص) که دوست دارم من کودکان را به جهت پنج چیز. اول این

که ایشان بسیار گریه کنندگان‌اند، دویم آن که در خاک می‌غلطند. سیّم آن که

خصومت می‌کنند بی‌کینه یعنی کینه یک دیگر را در دل نگاه نمی‌دارند. چهارم آن که

ذخیره نمی‌کنند برای فردا چیزی را. پنجم آن که عمارت می‌سازند و بعد خراب

می‌کنند» در باب پنجم آورده شده است.

میرزا حسن در این اثر بسیار مقید به ذکر نام منبع حدیث نقل شده است و پس

از نقل هر یک از احادیث، به ترجمه آنان و گاه نیز به شرح و تفسیر آنان می‌پردازد.

اما این ذکر شرح و تفسیر چندان طولانی نیست که باعث ملال خواننده گردد. به

اجمال ابهام کلام را رفع می‌کند و باز سر رشته کلام را به دست می‌گیرد. وی ضمن نقل احادیث گاه به عنوان تمثیل از شعر نیز بهره می‌برد که گاه نام شاعر را ذکر می‌کند و گاه نیز نامی از گوینده نمی‌برد. وی هرگاه که قصد ذکر بیاتی را دارد از «لقائله» بهره می‌برد. از جمله اشعاری که در این اثر به کار رفته است می‌توان به ابیاتی از امیر خسرو دهلوی، سعدی شیرازی و مولانا و شیخ بهائی اشاره کرد.

آنچه ذکر آن در پایان این گفتار ضرورت دارد این است که نویسنده فقط از کتاب‌های حدیث شیعه بهره برده است و هیچ یک از احادیث منقول از کتاب‌های حدیث اهل سنت نیست. برخی منابع وی در نگارش این اثر عبارت‌اند از: جلاء العیون اثر علامه مجلسی، ینابیع الحکم اثر ابوالحسن محمد بن کاظم، عنوان الکلام اثر محمد باقر فشارکی اصفهانی، حلیه المتقین اثر علامه مجلسی، عروة الوثقی اثر محمد کاظم طباطبایی، منهج الرشاد اثر شیخ محمد تقی و منتهی العرب (فرهنگ لغت) اثر عبدالرحیم بن عبدالکریم صفی پوری.

اساس چاپ حاضر، چاپ سنگی الدرر المنیة فی المواعظ العددیة است که در سال ۱۳۴۹ هجری قمری در مطبعه علمی و به کتابت محمدحسن نجف آبادی چاپ شده است.